

SUOMEN SÄÄDÖSKOKOELMA

Julkaistu Helsingissä 27 päivänä tammikuuta 2015

34/2015

Kestävän metsätalouden määräaikainen rahoituslaki

Annettu Helsingissä 23 päivänä tammikuuta 2015

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 luku

Yleiset säännökset

1 §

Tarkoitus

Tämän lain tarkoituksena on edistää taloudellisesti, ekologisesti ja sosiaalisesti kestävää metsän hoitoa ja käyttöä. Tässä laissa tarkoitettujen tukien tarkoituksena on:

- 1) lisätä metsien kasvua;
- 2) pitää yllä metsätalouden tieverkkoa;
- 3) turvata metsien biologista monimuotoisuutta;
- 4) edistää metsien sopeutumista ilmastonmuutokseen.

2 §

Soveltamisala ja rahoituksen kohdentamista koskevat rajoitukset

Tässä laissa tarkoitettua rahoitusta voidaan valtion talousarviossa vuosittain osoitetun määrärahan rajoissa kohdistaa vain niihin met-

siin, jotka kuuluvat metsälain (1093/1996) 2 §:ssä säädettyyn soveltamisalaan taikka niihin valtioneuvoston periaatepäätökseen perustuviin yksityisiin luonnonsuojelualueisiin, joiden rauhoitus-määräysten mukaan rahoitettava toiminta on sallittu. Rahoitusta ei kuitenkaan saa tällöin kohdistaa mainituilla luonnonsuojelualueilla tehtäviin ympäristötukisopimuksiin. Rahoitus myönnetään tukena.

Tässä laissa tarkoitettua rahoitusta ei saa käyttää luonnonsuojelulain (1096/1996) 25 §:n nojalla alueen määräaikaisesta rauhoittamisesta tehdyn sopimuksen perusteella maksettaviin korvauksiin tai korvauksiin, joista mainitun lain 53 §:ssä tai 55 §:n 2 momentissa taikka muutoin erikseen säädetään, eikä myöskään korvauksiin, jotka perustuvat ennen mainittuja säännöksiä voimassa olleisiin vastaaviin säännöksiin.

Tässä laissa tarkoitettua rahoitusta ei saa käyttää viranomaisen tai julkista hallintotehtävää hoitavan organisaation tekemään suunnittelu- ja selvitystyöhön.

Metsällä tarkoitetaan tässä laissa metsämaata, kitumaata, joutomaata ja muuta metsätalousmaata.

3 §

Muiden säännösten soveltaminen ja valtionapuviranomainen

Tässä laissa tarkoitettuun tukeen sovelletaan lisäksi valtionavustuslakia (688/2001) lukuun ottamatta sen 13 §:n 3 ja 4 momenttia.

Suomen metsäkeskus, jäljempänä *metsäkeskus*, toimii tässä laissa säädettyjen tukien osalta valtionapuviranomaisena. Metsäkeskuksen myöntämän tuen takaisinperintää ja ympäristötukisopimuksen purkamista ja irtisanomista koskevien päätöksien osalta valtionapuviranomaisena toimii Maaseutuvirasto.

Tässä laissa tarkoitettulla tuella rahoitettavaan hankintaan sovelletaan julkisia hankintoja koskevia säännöksiä siltä osin kuin hankinta kuuluu julkisten hankintojen soveltamisalaan. Jos hankintaan ei voida soveltaa julkisia hankintoja koskevia säännöksiä siitä syystä, että hankinnan arvo alittaa kansallisen kynnysarvon, tuensaajan tulee muutoin huolehtia siitä, että hankinta tehdään mahdollisimman edullisesti.

4 §

Tuensaajat

Tuki myönnetään yksityiselle maanomistajalle. Metsäluonnon hoitohankkeisiin voidaan myöntää tukea myös yhteisölle tai ammatinharjoittajalle, jos tuella edistetään yksityisten maanomistajien metsien hoitoa ja käyttöä. Juurikäävän torjuntaan voidaan myöntää tukea muullekin maanomistajalle valtiota lukuun ottamatta.

Tässä laissa *yksityisellä maanomistajalla* tarkoitetaan:

- 1) luonnollista henkilöä;
- 2) maanvuokraoikeuden, testamenttiin perustuvan käyttöoikeuden, lesken hallinta-oikeuden, eläkeoikeuden tai muun vastaavan oikeuden haltijaa, jos haltija on luonnollinen henkilö;
- 3) yhteisöä, yhteenliittymää ja kuolinpesää, jonka yhtiömiehenä, jäsenenä tai osakkaana on vain luonnollisia henkilöitä ja jossa yhteisön ja yhteenliittymän pääasiallisena tar-

koituksena on maatila- tai metsätalouden harjoittaminen;

4) säätiötä, jonka toiminnasta pääosan muodostaa maatila- tai metsätalouden harjoittaminen;

5) yhteismetsän osakaskuntaa ja yhteisalueissa (758/1989) tarkoitetun yhteisen alueen osakaskuntaa, jonka osuuksista vähintään puolet on luonnollisten henkilöiden omistuksessa.

Edellä 2 momentissa säädetyn lisäksi yksityiseksi maanomistajaksi katsotaan myös ne luonnolliset henkilöt, jotka omistavat kiinteistön yhdessä yhtiön kanssa, jos luonnollisten henkilöiden omistusosuus kiinteistöstä on vähintään 50 prosenttia.

Valtioneuvoston asetuksella annetaan tarkempia säännöksiä siitä, mikä katsotaan 2 momentissa tarkoitetuksi pääasialliseksi maatila- tai metsätalouden harjoittamiseksi ja siitä, milloin maatila- tai metsätalouden harjoittamisen voidaan katsoa muodostavan pääosan säätiön toiminnasta.

5 §

Eräät tuensaajia koskevat vaatimukset

Tukea ei myönnetä sille, joka on Euroopan unionin maa- ja metsätalouselämyksen ja maaseutualueiden valtiontuesta vuosina 2014—2020 antamissa Euroopan unionin suuntaviivoissa (2014/C 204/01) tarkoitettu vaikeuksissa oleva yritys. Tukea ei myönnetä myöskään sille, jolta Euroopan komission päätöksen nojalla peritään takaisin sääntöjenvastaista ja sisä-markkinoille soveltumatonta tukea.

Tässä laissa tarkoitettua tukea ei saa käyttää sellaisten kustannusten korvaamiseen, joiden varalta tuensaaja olisi voinut ottaa vakuutuksen.

6 §

Tuen myöntämisen yleiset edellytykset

Tuettavien töiden on oltava taloudellisesti ja metsien biologisen monimuotoisuuden säilyttämisen kannalta tarkoituksenmukaisia. Työt on keskitettävä, siltä osin kuin se on mahdollista, siten että ne voidaan toteuttaa

taloudellisesti edullisimmalla tavalla. Työt tulee tehdä metsäalan hyvän ammattikäytännön mukaisesti.

Tukea ei saa käyttää työhön tai toimenpiteeseen, joka laissa säädetään maanomistajan velvollisuudeksi. Tukea saa käyttää ympäristötukeen, jos sillä korvataan maanomistajalle metsälain 11 §:ssä tarkoitettua vähäistä suurempaa taloudellista menetystä tai haittaa ylittävää osuutta.

Tuettavan työn tai toimenpiteen tulee olla sitä koskevan lainsäädännön mukainen. Tukea ei saa käyttää työhön tai toimenpiteeseen, joka on aiheutunut lainvastaiseksi todetusta toiminnasta. Työllä ei saa aiheuttaa kohtuudella vältettävissä olevaa haittaa muulle ympäristölle.

7 §

Muu julkinen tuki

Tämän lain nojalla myönnettävän tuen edellytyksenä on, ettei rahoitettavaan työhön tai toimenpiteeseen ole myönnetty valtionavustuslain 4 §:n 2 kohdassa tarkoitettua julkista tukea tai verojärjestelmän kautta myönnettävää tukea taikka näitä tukia yhdessä.

Tämän lain nojalla myönnetty tuki peritään takaisin, jos tuen maksamisen jälkeen käy ilmi, että työhön tai toimenpiteeseen on myönnetty 1 momentissa tarkoitettua muuta julkista tukea.

8 §

Oma työ, työn teettäminen ja yhteishanke

Tässä laissa tarkoitettut työt voidaan tehdä omana työnä tai ne voidaan teettää ulkopuolisella toimijalla.

Jos maanomistaja on luonnollinen henkilö, omana työnä pidetään maanomistajan omaa ja hänen puolisonsa tai samassa taloudessa asuvan lapsensa tekemää työtä. Jos maanomistaja on yhteisö, yhteenliittymä tai kuolinpesä, omana työnä pidetään yhteisön, yhteenliittymän ja kuolinpesän yhtiömiehen, jäsenen ja osakkaan tekemää työtä. Jos kyse on 4 §:n 3 momentissa tarkoitettua yhteisömuotoisesta, omana työnä pidetään luonnollisen

henkilön tai yhtiön yhtiömiehen tekemää työtä. Jos maanomistaja on yhteisö tai säätiö, omana työnä pidetään yhteisön ja säätiön palveluksessa olevan henkilön tekemää työtä yhteismetsän palveluksessa olevan henkilön tekemää työtä lukuun ottamatta. Lisäksi omaksi työksi katsotaan aina vastikkeetta tehty työ.

Yhteishankkeena pidetään hanketta, joka toteutetaan vähintään kahden sellaisen eri kiinteistön alueella, jotka eivät kuulu samoille maanomistajille, jos kummankin kiinteistön maanomistajilla on oikeus tässä laissa tarkoitettuun tukeen. Yhteishankkeena pidetään myös yhden yhteismetsän toteuttamaa hanketta.

9 §

Toteuttamissuunnitelma ja toteutusilmoitus

Tässä laissa tarkoitettuun terveyslannoitukseen, suometsän hoitoon, metsätien tekemiseen ja metsäluonnon hoitohankkeisiin myönnettävän tuen myöntämisen edellytyksenä on metsäkeskuksen hyväksymä toteuttamissuunnitelma. Näiden hankkeiden loppuunsaattamisesta on tehtävä metsäkeskukselle toteutusilmoitus. Lisäksi taimikon varhaishoitoa, nuoren metsän hoitoa ja juurikkään torjuntaa koskevan toimenpiteen toteuttamisesta on tehtävä metsäkeskukselle toteutusilmoitus.

Toteuttamissuunnitelman ja toteutusilmoituksen laatijalla tulee olla tuettavan toimenpiteen laatuun ja laajuuteen nähden riittävä asiantuntemus.

Toteuttamissuunnitelma ja toteutusilmoitus voidaan tehdä 8 §:ssä tarkoitettuna omana työnä. Toteuttamissuunnitelman laatimiseen voidaan myöntää tukea, jos asiakirja laaditaan muuna kuin omana työnä.

Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella säädetään toteuttamissuunnitelman ja toteutusilmoituksen sisältövaatimuksista.

10 §

Tukien määrä ja varojen suuntaaminen

Tukien määrä voidaan eriyttää alueittain metsätaloudellisten olosuhteiden ja hallin-

nollisten rajojen perusteella sekä sen mukaan, onko kyseessä yhden tilan hanke vai yhteishanke. Tuki myönnetään prosenttiosuutena hyväksyttävistä kustannuksista tai laskennallisen perusteen mukaan. Jos kyse on 4 §:n 3 momentissa tarkoitettusta yhteisomistuksesta, tukea myönnetään luonnollisten henkilöiden suhteellista omistusosuutta vastaava määrä.

Tukea voidaan myöntää yhteen hankkeeseen tuensaajaa kohden enintään 200 000 euroa. Metsäluonnon hoitohankkeen tuen enimmäismäärä on kuitenkin 400 000 euroa. Tukea ei myönnetä, jos 4 §:n 3 momentissa tarkoitettussa yhteisomistuksessa luonnollisten henkilöiden suhteellinen osuus rahoitettavan hankkeen koosta ei täytä hankkeen vähimmäiskokoa koskevaa vaatimusta. Metsäluonnon hoitoon ei myönnetä tukea, jos myönnettävä määrä olisi hanketta kohti pienempi kuin 1 000 euroa.

Ympäristötuella korvataan maanomistajalle aiheutuneet puuntuotannon tulomenetykset, joista on vähennetty metsälain 11 §:ssä tarkoitettua vähäistä suuremman taloudellisen menetyksen tai haitan osuus. Ympäristötukea ei myönnetä, jos myönnettävä määrä olisi sopimusta kohti pienempi kuin 500 euroa. Tämän lain 4 §:n 3 momentissa tarkoitettussa yhteisomistuksessa luonnolliset henkilöt eivät ole oikeutettuja tukeen, jos heidän suhteellinen osuutensa myönnettävästä ympäristötuesta olisi pienempi kuin 500 euroa.

Valtioneuvoston asetuksella annetaan tarkemmat säännökset tukien määrästä, hyväksyttävistä kustannuksista, ympäristötuen laskennan perusteista ja muista tukien määrän määräytymisen perusteista.

2 luku

Ekologiset ja metsän kasvua edistävät tuet

11 §

Taimikon varhaishoito

Tukea voidaan myöntää taimikon perkaukseen ja harvennukseen sekä verhopuuston poistoon ja harvennukseen. Lisäksi tukea voi-

daan myöntää edellä mainittujen töiden yhteydessä kaadetun pienpuun keräämiseen.

Tuen myöntämisen edellytyksenä on, että kohde, joka voi olla jakautunut usealle alueelle, täyttää vähimmäispinta-alaa koskevan vaatimuksen, taimikkoa koskevat vaatimukset ja käsittelyn jälkeiset puuston tiheyttä, poistumaa ja keskipituutta koskevat vaatimukset ja että kohteelle ei käsittelyn jälkeen jää välitöntä hoidon tarvetta.

Valtioneuvoston asetuksella annetaan tarkemmat säännökset kohteen vähimmäispinta-alasta, taimikkoa koskevista vaatimuksista sekä käsittelyn jälkeisistä puuston tiheyttä, poistumaa ja keskipituutta koskevista vaatimuksista, tehdyn taimikon varhaishoitotyön toteamisesta sekä muista tässä pykälässä säädetyistä tuen ehdoista ja määräytymisperusteista.

12 §

Nuoren metsän hoito

Tukea voidaan myöntää varttuneen taimikon perkaukseen ja harvennukseen sekä verhopuuston poistoon ja harvennukseen. Tukea voidaan myöntää myös nuoren metsän kunnostukseen, jos toimenpide ei ole kaupallisesti kannattava. Lisäksi tukea voidaan myöntää edellä mainittujen töiden yhteydessä kaadetun pienpuun keräämiseen.

Tuen myöntämisen edellytyksenä on, että kohde, joka voi olla jakautunut usealle alueelle, täyttää vähimmäispinta-alaa koskevan vaatimuksen ja käsittelyn jälkeiset puuston tiheyttä, poistumaa, keskipituutta tai rinnankorkeusläpimittaa koskevat vaatimukset ja että kohteelle ei käsittelyn jälkeen jää välitöntä hoidon tarvetta.

Valtioneuvoston asetuksella annetaan tarkemmat säännökset kohteen vähimmäispinta-alasta, käsittelyn jälkeisistä puuston tiheyttä, poistumaa, kerätyn pienpuun vähimmäismäärää, keskipituutta ja rinnankorkeusläpimittaa koskevista vaatimuksista, tehdyn nuoren metsän kunnostustyön toteamisesta sekä muista tässä pykälässä säädetyistä tuen ehdoista ja määräytymisperusteista.

13 §

Terveyslannoitus

Tukea voidaan myöntää metsien terveyslannoitukseen.

Tuen myöntämisen edellytyksenä on, että kohde, joka voi olla jakautunut usealle alueelle, täyttää vähimmäispinta-alaa koskevan vaatimuksen ja että työ tehdään sellaisissa metsissä, joiden puuston kehitys metsänhoidollisista toimenpiteistä huolimatta on taantuvaa maaperän ravinteiden epätasapainon vuoksi ja jotka voidaan saada elpymään lannoittamalla. Lisäksi edellytetään, että lannoitevalmiste soveltuu ravinne-epätasapainon korjaamiseen.

Tukea ei myönnetä, ellei toimenpiteen suunnittelussa ole kiinnitetty erityistä huomiota toimenpiteiden aiheuttamiin vesistö- ja ympäristövaikutuksiin sekä toimenpiteistä mahdollisesti aiheutuvien haittojen vähentämiseen.

Tuen myöntämisen edellytyksenä on turvemaan lannoituksen osalta, että kohde täyttää vähimmäisravinteisuutta koskevat vaatimukset. Turvemaalla tehtävässä terveyslannoituksessa alueen tulee olla asianmukaisesti kuivattu. Jos mainittu edellytys ei täyty ennen lannoittamista, tuki voidaan kuitenkin myöntää, jos lannoitus toteutetaan sellaisen suometsän hoitohankkeen yhteydessä, jonka metsäkeskus on hyväksynyt rahoitettavaksi tämän lain nojalla.

Valtioneuvoston asetuksella annetaan tarkemmat säännökset kohteen vähimmäispinta-alasta, lannoituskohteesta, lannoitevalmisteen valinnan perusteista, turvemaan vähimmäisravinteisuustasosta sekä muista tässä pykälässä säädettyistä tuen ehdoista ja määräytymisperusteista.

14 §

Juurikäävän torjunta

Tukea voidaan myöntää juurikäävän torjuntaan.

Tuen myöntämisen edellytyksenä on, että työ tehdään juurikäävän leviämisen riskialueella kivennäismaalla suoritettavan hakkuun yhteydessä toukokuun alun ja marraskuun lo-

pun välisenä aikana. Lisäksi tuen myöntämisen edellytyksenä on, että työn toteuttamisessa käytetään hyväksyttävää torjuntamenetelmää.

Valtioneuvoston asetuksella annetaan tarkemmat säännökset juurikäävän leviämisen riskialueista, torjuntakohteista, torjuntamenetelmistä sekä muista tässä pykälässä säädettyistä tuen ehdoista ja määräytymisperusteista.

15 §

Suometsän hoito

Tukea voidaan myöntää ennestään ojitetun alueen ojaston kunnostukseen, vesiensuojelutoimenpiteisiin ja sellaisten piennarteiden tekemiseen, jotka liittyvät ojitetun alueen kunnostukseen.

Tuen myöntämisen edellytyksenä on, että:

1) toteuttamissuunnitelmaan on liitetty erillinen selvitys vesiensuojelun kannalta välttämättömistä toimenpiteistä;

2) kohde, joka voi olla jakautunut usealle alueelle, täyttää vähimmäispinta-alaa, tuki-vyöhykkeittäin määräytyvää ravinteisuustason alarajaa ja joko puumäärää tai taimikkoa koskevat sekä muut aluetta koskevat vaatimukset;

3) uudisojituksen jälkeen puuston kasvu on selvästi elpynyt;

4) alueen puusto on metsänhoidollisesti tyydyttävässä kunnossa tai puuston käsittely tehdään suometsän hoidon toteutuksen yhteydessä.

Tukea ei myönnetä, ellei suunnittelussa ole kiinnitetty erityistä huomiota toimenpiteiden aiheuttamiin vesistö- ja ympäristövaikutuksiin sekä toimenpiteistä mahdollisesti aiheutuvien haittojen vähentämiseen. Suunnittelussa ja toteutuksessa tulee käyttää parhaimpia käytettävissä olevia ja kustannuksiltaan kohtuullisia vesiensuojelumenetelmiä ja -rakteita.

Valtioneuvoston asetuksella annetaan tarkemmat säännökset vesiensuojelu-toimenpiteistä, hoitokohteen vähimmäis-pinta-alasta, ravinteisuuden alarajasta tuki-vyöhykkeittäin ja puumäärää ja taimikkoa koskevista sekä muista aluetta koskevista vaatimuksista, hoitokohteen metsänhoidollista kuntoa koske-

vista vaatimuksista ja muista suometsän hoitotoimenpiteistä sekä muista tässä pykälässä säädetyistä tuen ehdoista ja määräytymisperusteista.

Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella säädetään 2 momentin 1 kohdassa tarkoitetun suunnitelman sisältövaatimuksista.

3 luku

Tieverkosto

16 §

Metsätien tekeminen

Tukea voidaan myöntää metsätalouden kuljetusten edellyttämän yksityistien perusparannukseen ja uuden metsätien tekemiseen. Yksityistien perusparannus voi koskea koko tietä tai sen osaa, rakenteita ja rakennelmia ja siihen voi sisältyä uuden metsätien tekemistä. Yksityistien perusparannus tai uuden metsätien tekeminen voi koskea myös metsätiehen liittyvän erillisen varasto-alueen rakentamista. Yksityistien perusparannus voi koskea metsätiehen liittyvän erillisen varastoalueen rakentamista tai sillan rakentamista taikka siltaa vastaavan rummun asentamista, vaikka tietä ei muutoin perusparanneta. Metsätiellä tarkoitetaan tässä laissa yksityisistä teistä annetun lain (358/1962) 5 §:n 2 momentissa tarkoitettua metsätietä.

Tuen myöntämisen edellytyksenä on, että perusparannettava yksityistie tai uusi metsätie soveltuu rakenteeltaan metsätalouden ympärivuotisiin kuljetuksiin lukuun ottamatta kelirikkoajoja ja että tien perusparannusta tai uuden tien tekemistä voidaan pitää alemmanasteisen tieverkon kokonaisuuden kannalta tarkoituksenmukaisena. Lisäksi edellytetään, että pysyvä tieoikeus on perustettu yksityisistä teistä annetun lain mukaisesti ja että tietoimituksessa on määrätty tietä koskevien asioiden hoitamiseksi tieosakkaiden muodostama tiekunta. Yhteismetsän yksinään toteuttamaan hankkeeseen ei kuitenkaan sovelleta pysyvän tieoikeuden perustamista ja tiekuntaa koskevaa vaatimusta.

Valtioneuvoston asetuksella annetaan tarkemmat säännökset 1 momentissa tarkoitetun varastoalueen rakentamisesta sekä muista

tässä pykälässä säädetyistä tuen ehdoista ja määräytymisperusteista.

17 §

Yksityistien perusparannusta koskevat tuen myöntämisen lisäedellytykset

Yksityistien perusparannusta koskevan tuen myöntämisen edellytyksenä on, että:

1) hanke täyttää tien vähimmäispituutta ja -leveyttä ja arvioitua metsätalouden kuljetusten osuutta;

2) hanke täyttää uuden tien vähimmäispituutta ja -leveyttä koskevat vaatimukset, jos hankkeeseen sisältyy sellainen;

3) perusparannettavan tien kunnossapidosta on huolehdittu;

4) tiekunta on tehnyt päätöksen tien perusparannuksesta.

Lisäksi tuen edellytyksenä on, ettei viimeisten 20 vuoden aikana ole rahoitettu yksityisistä teistä annetun lain mukaisin varoin tien perusparannusta. Tästä edellytyksestä voidaan kuitenkin poiketa, jos tien käyttö on olennaisesti muuttunut metsätalouden kuljetusten laajenemisen vuoksi tai muuttuu arvioidun laajenemisen vuoksi taikka jos tie ei enää rakenteeltaan sovellu nykyisen puutavarankuljetuskaluston käyttöön. Lisäksi poikkeamisen edellytyksenä on, että asianomaisen tien perusparannuksen edellisestä rahoituksesta mainituin julkisin varoin on kulunut vähintään kymmenen vuotta. Määräaika laskeaan rahoituksen loppuun maksamisesta.

Valtioneuvoston asetuksella annetaan tarkemmat säännökset tien vähimmäispituutta ja -leveyttä, arvioitua metsätalouden kuljetusten osuutta ja uuden tien vähimmäispituuden ja -leveyyden osuutta koskevista vaatimuksista ja tien kunnossapidosta huolehtimista koskevasta edellytyksestä sekä muista tässä pykälässä säädetyistä tuen ehdoista ja määräytymisperusteista.

18 §

Uuden metsätien tekemistä koskevat tuen myöntämisen lisäedellytykset

Uuden metsätien tekemistä koskevan tuen myöntämisen edellytyksenä on, että metsätie-

hanke toteutetaan yhteishankkeena ja että uusi metsätie täyttää tien vähimmäispituutta ja -leveyttä, enimmäistietiheyyttä ja arvioitua metsätalouden kuljetusten osuutta koskevat vaatimukset.

Valtioneuvoston asetuksella annetaan tarkemmat säännökset uuden metsätien vähimmäispituutta ja -leveyttä, enimmäis-tietiheyyttä ja metsätalouden kuljetusten osuutta koskevista vaatimuksista sekä muista tässä pykälässä säädetyistä tuen ehdoista ja määräytymisperusteista.

4 luku

Metsien biologisen monimuotoisuuden ylläpitäminen ja metsäluonnon hoito

19 §

Ympäristötuki

Ympäristötukea voidaan myöntää, jos metsien hoitoon tai käyttöön liittyvissä toimenpiteissä otetaan huomioon metsän biologisen monimuotoisuuden ylläpitäminen, luonnonhoito tai metsien muu kuin puuntuotannollinen käyttö laajemmin kuin metsälaissa säädetään maanomistajan velvollisuudeksi. Lisäksi tukea voidaan myöntää ympäristötukisopimuksen valmisteluun.

Tuen myöntämisen edellytyksenä on, että maanomistaja tekee metsäkeskuksen kanssa sopimuksen, jossa hän sitoutuu säilyttämään tietyllä alueella metsien biologista monimuotoisuutta sekä olemaan tekemättä alueella metsätalouden toimenpiteitä ilman metsäkeskuksen suostumusta.

Metsäkeskuksen ja maanomistajan sopimukseen voidaan ottaa ehto, että maanomistaja sitoutuu noudattamaan sopimuksen kohteena olevalla alueella sijaitsevan elinympäristön ominaispiirteiden säilymistä edistävää hoito- ja käyttösuunnitelmaa.

Sopimus on voimassa kymmenen vuotta. Sopimus on voimassa, vaikka alue siirtyy kokonaan tai osittain uudelle omistajalle.

Valtioneuvoston asetuksella annetaan tarkemmat säännökset ympäristötuen kohdentamisesta ja siitä, milloin 1 momentissa tarkoitettujen toimenpiteiden ovat laajempia kuin mitä niistä metsälaissa säädetään, sekä muista

tässä pykälässä säädetyistä tuen ehdoista ja määräytymisperusteista.

20 §

Hoito- ja käyttösuunnitelma ja muu ympäristötukisopimuksen valmistelu

Hoito- ja käyttösuunnitelmassa tulee olla tiedot sopimuksen kohteena olevalla alueella tehtävistä luonnonhoidollisista toimenpiteistä ja niiden toteuttamisaikataulusta.

Hoito- ja käyttösuunnitelmaan sovelletaan, mitä 9 §:ssä säädetään toteuttamissuunnitelmasta.

Ympäristötukisopimuksen valmistelulla tarkoitetaan hoito- ja käyttösuunnitelman laatimista, ympäristötukikohteiden kartoittamista, luontoarvojen arviointia ja luontokohteiden rajausta sekä sen selvittämistä, mikä on sopimuskohteen ja sen metsäkiinteistön markkinakelpoisen puuston arvo, jolla sopimuskohteeseen voidaan myöntää tukea vain, jos se tehdään muuna kuin maanomistajan omana työnä.

21 §

Metsäluonnon hoitohankkeet

Tukea voidaan myöntää:

1) usean tilan alueelle ulottuviin, monimuotoisuuden kannalta tärkeiden elinympäristöjen hoito- ja kunnostustöihin sekä metsä- ja suoelinympäristöjen ennallistamiseen;

2) metsäojituksista aiheutuneiden vesistöhaittojen estämiseen tai korjaamiseen, jos toimenpiteellä on tavanomaista laajempi merkitys vesien ja vesiluonnon hoidon kannalta eikä kustannuksia voida osoittaa tietylle aiheuttajalle;

3) metsien monimuotoisuutta edistävään kulotukseen;

4) metsäluonnolle haitallisten vieraskasvilajien hävittämiseen ja niiden leviämisen estämiseen metsätalousmaalla;

5) muihin 1—4 kohdassa tarkoitettuja hankkeita vastaaviin metsäluonnon hoitoa ja metsien monikäyttöä sekä maisema-, kulttuuri- ja virkistysarvoja korostaviin, alueellisesti merkittäviin hankkeisiin.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkemmat säännöt metsäluonnon hoitohankkeiden tuen kohdentamisesta sekä muista tässä pykälässä säädetyistä tuen ehdoista ja määrätymisperusteista.

5 luku

Tuen myöntäminen ja maksaminen

22 §

Tuen hakeminen

Tukea haetaan kirjallisesti metsäkeskuksetta. Hakemukseen, toteuttamissuunnitelmaan, hoito- ja käyttösuunnitelmaan ja toteutusilmoitukseen on merkittävä asiakirjan laatijan nimi ja yhteystiedot.

Tukea on haettava ennen toimenpiteiden aloittamista. Toimenpiteet voidaan aloittaa vasta sen jälkeen, kun metsäkeskus on hyväksynyt hakemuksen ja toteuttamissuunnitelman. Taimikon varhaishoitoa, nuoren metsän hoitoa ja juurikäävän torjuntaa koskevan työn sekä suometsän hoitoon liittyvän pienartien tekemisen voi kuitenkin aloittaa sitä koskevan hakemuksen jättämisen jälkeen. Hakemukseen on sisällytettävä hankkeen kuvaus, sijainti, arvioitu alkamis- ja päättymisajankohta ja hankkeen toteuttamiseksi tarvittavan tuen määrä. Hakemukseen on liitettävä toteuttamissuunnitelma, jos se on tuen myöntämisen edellytyksenä 9 §:n mukaan.

Jos hakija on suuri yritys, sen on liitettävä hakemukseensa selvitys siitä, mitä toimia hakija tekee tai jättää tekemättä kohteella, jollei tukea myönnetä. Selvityksessä tulee lisäksi mainita ne vaihtoehdot, jotka se toteuttaa tai jättää toteuttamatta, jos hankkeelle ei myönnetä tässä laissa tarkoitettua tukea. *Suurella yrityksellä* tarkoitetaan muita kuin tiettyjen maa- ja metsätalouden alan ja maaseutualueiden tukimuotojen toteamisesta sisämarkkinoille soveltuviksi Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 107 ja 108 artiklan mukaisesti annetun komission asetuksen (EU) N:o 702/2014 liitteen 1 mikroyrityksiä koskevan määritelmän sekä pieniä ja keskisuuria yrityksiä koskevan määritelmän mukaisia yrityksiä.

Sen estämättä, mitä 2 momentissa sääde-

tään toteuttamissuunnitelman ja hankkeen toteuttamisen tuen samanaikaisesta hakemisesta, voidaan tukea hakea erikseen toteuttamissuunnitelman laatimiseen, jos toimenpide on tarkoitus rahoittaa yhteishankkeena.

Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella annetaan tarkempia säännöksiä tuen hakemisesta ja hakemuksessa ilmoitettavista tiedoista.

23 §

Hankehaku

Metsäluonnon hoitohankkeen tuensaajat valitaan hankehaun perusteella. Metsäkeskus asettaa tällöin määräajan tuen hakemiseen. Hankehakua voi olla enintään kolme vuodessa.

Metsäkeskuksen on tarkoituksenmukaisessa laajuudessa tiedotettava 1 momentissa tarkoitettujen tukien hakumahdollisuudesta, hankkeiden valintaperusteista ja hakemisessa noudatettavasta muusta menettelystä sekä tukien myöntämisen pääasiallisista edellytyksistä ja ehdoista.

Valintaperusteista ja -menettelystä voidaan tarvittaessa antaa tarkempia säännöksiä valtioneuvoston asetuksella.

24 §

Sopimuksia koskeva menettely

Ympäristötukea koskevan hakemuksen tulua vireille metsäkeskuksen tulee neuvotella maanomistajan kanssa ympäristötukisopimuksen sisällöstä. Neuvotteluissa tulee sopia sopimuskohteen rajaamisesta sekä kohdetta koskevista käyttörajoituksista ja mahdollisista ympäristönhoitotoista. Metsäkeskuksen tulee lisäksi tarkistaa ympäristötukisopimuksen valmisteluun liittyvä 20 §:ssä tarkoitettu puuston arvoa koskeva tieto.

Metsäkeskuksen tulee laatia neuvotteluista pöytäkirja, johon merkitään tiedot sopimuskohteen rajaamisesta, kohdetta koskevista käyttörajoituksista sekä mahdollisista ympäristönhoitotoista. Pöytäkirjaan tulee lisäksi merkitä sopimuksen irtisanomista, purkamista ja siirtämistä koskevat ehdot. Metsäkeskuksen ja tuen hakijan on allekirjoitettava pöytäkirja.

Metsäkeskus tekee päätöksen ympäristö-tuesta pöytäkirjan tiedoin. Ympäristö-tukisopimus syntyy vasta, kun metsäkeskus on tehnyt tukipäätöksen. Metsäkeskuksen tukipäätös ja pöytäkirja muodostavat sopimuksen.

Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella säädetään 2 momentissa tarkoitettuun pöytäkirjaan merkittävistä tiedoista.

25 §

Metsäkeskuksen selvittämisvelvollisuus

Metsäkeskuksen tulee ennen asian ratkaisemista selvittää, kohdistuuko aiottuun toimenpiteeseen luonnonsuojelulain 9, 24, 29—35, 47—49, 55 ja 56 §:stä sekä 10 luvusta johtuvia rajoitteita. Metsäkeskuksen tulee tarvittaessa pyytää hakemuksesta lausunto siltä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta, jonka toimialueella toimenpide on tarkoitus toteuttaa. Metsäkeskus saa kuitenkin ratkaista asian ilman elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen lausuntoa sen jälkeen, kun kaksi kuukautta on kulunut lausuntopyynnön lähettämisestä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseen.

26 §

Eräät hakemuksen ratkaisemista varten tarvittavat hakijan selvitykset

Yhteishankkeen toteuttamisen tai metsäluonnon hoidon tukea koskevaa päätöstä ei saa tehdä ennen kuin metsäkeskukselle on toimitettu selvitys, josta käy ilmi, että hankkeeseen osallistuvat maanomistajat ovat sitoutuneet toteuttamaan hankkeen.

Mitä 1 momentissa säädetään, ei sovelleta metsätiehankkeisiin. Jos kyse on muusta kuin yhteismetsän yksinään toteuttamasta metsätiehankkeesta, toteuttamisen tukea koskevaa päätöstä ei saa tehdä ennen kuin metsäkeskukselle on toimitettu kirjallisesti tiedoksi tiekunnan päätös yksityistien perusparantamisesta tai uuden metsätien tekemisestä sekä ajantasainen luettelo tieosakkaista ja heille määrättyistä tieyksiköistä. Jos kyse on uuden metsätien tekemisestä, metsäkeskukselle tulee lisäksi toimittaa pöytäkirjanote tiekunnan perustamistoimituksesta.

Edellä 1 ja 2 momentissa tarkoitettujen selvitysten tulee olla asianmukaisesti allekirjoitettuja. Tällöin riittää, että päätöksentekoa varten on käytettävissä kopio alkuperäisestä allekirjoitetusta asiakirjasta. Alkuperäiset allekirjoitetut asiakirjat voidaan tuen maksamisen jälkeenkin tarvittaessa tarkastaa.

Jos tuettavasta toimenpiteestä on tehtävä ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain (468/1994) mukaisesti arviointiselostus, tukipäätöstä ei saa tehdä ennen kuin metsäkeskus on saanut sen käyttöönsä.

27 §

Huomautus ja väliaikainen kieltö

Metsäkeskus voi antaa huomautuksen asiamiehelle, joka laatii tässä laissa tarkoitettuihin tukiin liittyviä hakemuksia, toteuttamissuunnitelmia, toteutusilmoituksia, hoito- ja käyttösuunnitelmia tai muita tässä laissa tarkoitettuihin hakemusasioihin liittyviä asiakirjoja, jos hän on antanut mainituissa asiakirjoissa metsäkeskukselle harhaanjohtavia tai virheellisiä tietoja.

Maaseutuvirasto voi metsäkeskuksen esityksestä kieltää asiamiestä laatimasta 1 momentissa tarkoitettuja asiakirjoja, jos harhaanjohtavien tai virheellisten tietojen antaminen on metsäkeskuksen antamasta huomautuksesta huolimatta ollut toistuvaa.

Kieltoa koskevasta päätöksestä tulee käydä ilmi kiellon voimassaoloaika. Kielto voidaan asettaa enintään vuodeksi ja se tulee rajata maantieteellisesti.

28 §

Yhteisomistuksessa olevia kiinteistöjä koskeva menettely

Yhteisomistuksessa olevan kiinteistön sellaisilla yhteisomistajilla, jotka omistavat kiinteistöä vähintään neljänneksen ja joihin kuuluvat kiinteistöä hoitavat yhteisomistajat, on yhteisesti oikeus koko kiinteistön osalta ryhtyä tämän lain nojalla tuettavaan toimenpiteeseen ja ottaa vastaan tukea, jos he luopuvat toimenpiteen toteuttamiskustannusten vaatimisesta muilta kuin toimenpiteeseen yhtyneiltä yhteisomistajilta. Myös yhdellä yh-

teisomistajalla, joka omistaa neljänneksen kiinteistöstä ja joka on kiinteistöä hoitava yhteisomistaja, on sama oikeus.

Kiinteistöä hoitavana yhteisomistajana pidetään sellaista yhteisomistajaa, joka on:

1) perintökaaren (40/1965) 24 luvun 1 §:ssä tarkoitettussa sopimuksessa sovittu kiinteistön hoitajaksi;

2) yhteisomistajien tekemällä sopimuksella määritelty toimimaan tässä laissa tarkoitettuna kiinteistöä hoitavana yhteisomistajana; tai

3) kiinteistöllä asuva yhteisomistaja, jos 1 tai 2 kohdassa tarkoitettua sopimusta ei ole tehty.

Mitä 1 ja 2 momentissa säädetään, sovelletaan sellaisiin jakamattoman kuolinpesän osakkaisiin, joiden arvioitu osuus on neljännes kiinteistöstä tuen myöntämisaikajankohdaksi.

Mitä edellä tässä pykälässä säädetään kiinteistöstä, sovelletaan myös kiinteistön määräosaan, jota hallitaan sovintojaolla.

Tässä pykälässä tarkoitettua päätöksen katsotaan tulleen yhteisomistajien tietoon, kun se on annettu tiedoksi yhdelle kiinteistöä hoitavista yhteisomistajista. Kuolinpesälle annettavasta tiedoksiannosta säädetään hallintolain (434/2003) 57 §:n 2 momentissa.

29 §

Toteuttamissuunnitelmaan perustuvaa tukea koskevat päätökset

Toteuttamissuunnitelman hyväksymisestä ja mainittuun suunnitelmaan sisältyvien töiden toteuttamisaikataulusta sekä toteuttamissuunnitelman laatimiseen myönnettävästä tuesta voidaan päättää erikseen ennen muuta tukea, jos toimenpiteet on tarkoitus rahoittaa yhteishankkeena.

Edellä 1 momentissa tarkoitettua päätöksestä tulee käydä ilmi, että tuki myönnetään sillä ehdolla, että hanke toteutetaan metsäkeskuksen asettamassa määräajassa. Lisäksi ehtona on, että metsäkeskukselle toimitetaan sen asettamiin määräaikoihin mennessä tässä laissa säädetty vaatimukset täyttävä toteuttamissuunnitelma ja hankkeen toteuttamisen tukea koskeva hakemus tai selvitys hankkeen loppuunsaattamisesta toteuttamissuunnitelman mukaisena muulla kuin tässä laissa tar-

koitetulla rahoituksella. Toteuttamissuunnitelman tuki peritään takaisin, jos tuensaaja ei täytä tässä momentissa tarkoitettuja vaatimuksia metsäkeskuksen asettamiin määräaikoihin mennessä.

Toteuttamissuunnitelmaan perustuvassa toteuttamisen tukea koskevassa päätöksessä on mainittava ajankohta, johon mennessä mainittuun suunnitelmaan sisältyvät työt on saatettava loppuun. Toteuttamisen tuen maksatus keskeytetään ja jo maksettu tuki peritään takaisin, jos tuen saaja ei saata hanketta loppuun metsäkeskuksen asettamassa määräajassa.

30 §

Eräät tuen määrään liittyvät päätökset

Siltä osin kuin toteuttamissuunnitelmaan perustuvan toteuttamisen tuen määrä määräytyy toteutuneiden kustannusten perusteella, metsäkeskuksen tulee valtionavustuslain 11 §:ssä tarkoitettua päätöksen lisäksi erikseen päättää tuen lopullisesta määrästä sen jälkeen, kun hanke on saatettu loppuun ja siitä on esitetty metsäkeskukselle hyväksyttävä toteutusilmoitus. Sama koskee ympäristöhoitotöiden tukea.

Metsäkeskuksen tulee asiasta tiedon saatuaan erikseen päättää, voidaanko hakemuksessa ilmoitettujen työ- ja tarvikemäärien ja kustannusten ylitys hyväksyä. Vähäisistä ylityksistä päätös tehdään kuitenkin vasta tuen lopullista määrää koskevan päätöksen yhteydessä.

Metsäkeskuksen tulee taimikon varhaishoitoa, nuoren metsän hoitoa ja juurikkävän torjuntaa koskevan toteutusilmoituksen perusteella päättää tuen lopullisesta määrästä. Erillistä päätöstä ei tarvita, jos hoitotyö on tehty alkuperäisen hakemuksen laajuisena.

31 §

Päätöksen allekirjoittaminen

Metsäkeskuksen päätös tuen myöntämisestä, maksamisesta tai epämisestä voidaan allekirjoittaa koneellisesti.

32 §

Tuen maksaminen

Enintään 300 euron tuki maksetaan yhdessä erässä.

Siltä osin kuin toteuttamissuunnitelmaan perustuvan tuen määrä määräytyy toteutuneiden kustannusten perusteella, tuen ja sen erien maksamisen edellytyksenä on, että metsäkeskukselle toimitetaan kopiot tositteista.

Sen estämättä, mitä 1 momentissa säädetään, ympäristötuki maksetaan yhdessä erässä sopimuskauden alkaessa. Yli 10 000 euron ympäristötuki voidaan kuitenkin maksaa useammassa kuin yhdessä erässä. Ympäristönhoitotoista maksettava tuki maksetaan vasta sen jälkeen, kun metsäkeskus on tehnyt tuen lopullista määrää koskevan päätöksen.

Toteuttamissuunnitelman ja toteutusilmoituksen laatijaan tai muuhun tuensaajan käyttämään asiamieheen sovelletaan, mitä valtionavustuslain 12 §:n 4 momentissa säädetään tuen maksamista varten annettavista tiedoista.

33 §

Kiinteistötietojärjestelmään merkittävät tiedot

Metsäkeskuksen tulee huolehtia ympäristötukisopimuksen tallentamisesta kiinteistötietojärjestelmään, kun tuen myöntämispäätös on tehty. Maaseutuviraston tulee huolehtia näiden sopimusten muuttamista, irtisanomista ja purkamista koskevien tietojen tallentamisesta kiinteistötietojärjestelmään.

6 luku

Tukeen liittyvät velvoitteet ja valvonta

34 §

Velvollisuus sallia tien virkistyskäyttö

Maanomistaja, jolle on myönnetty tukea metsätien tekemiseen, on velvollinen sallimaan metsätien tai yksityistien virkistyskäytön maksutta. Käyttöä voidaan kuitenkin rajoittaa, jos se on tarpeen tien vaurioitumisen estämiseksi, arkojen alueiden suojelemiseksi, tien turvallisen käytön varmistamiseksi tai

sen varmistamiseksi, että tietä voidaan käyttää asianmukaisesti metsätalouden kuljetuksiin.

Edellä 1 momentissa tarkoitettu velvoite on voimassa kymmenen vuotta siitä, kun toimenpiteeseen myönnetty tuki on kokonaan maksettu.

35 §

Hoito- ja kunnossapitovelvollisuus

Maanomistaja, jolle on myönnetty tukea nuoren metsän hoitoon, terveyslannoitukseen, suometsän hoitoon tai metsätien tekemiseen, on velvollinen huolehtimaan toimenpiteen kohteena olleen alueen tai metsätien hoidosta ja kunnossapidosta kymmenen vuotta toimenpiteelle myönnetyn tuen loppuun maksamisesta. Maanomistaja, jolle on myönnetty tukea taimikon varhaishoitoon, on velvollinen huolehtimaan toimenpiteen kohteena olevan alueen hoidosta ja kunnossapidosta seitsemän vuotta toimenpiteelle myönnetyn tuen loppuun maksamisesta. Kunnossapidon kohteena olevaa aluetta ei saa alkaa käyttää siten, että alueen käyttö metsätaloudelliseen tarkoitukseen olennaiselta osin estyy.

Hoito- ja kunnossapitovelvollisuuden kuuluu:

1) taimikon varhaishoidon tuen osalta, että taimikon jatkokehityksestä huolehditaan niin, ettei kohteelle ole tarpeen myöntää nuoren metsän hoitoon tukea ennen kuin seitsemän vuotta on kulunut taimikon varhaishoitoon myönnetyn tuen loppuun maksamisesta;

2) suometsän hoidon tuen osalta, että suometsän hoitoalueella kaivetut ja peratut uomat sekä tehdyt laitteet ja rakenteet pidetään tarkoitustaan vastaavassa kunnossa ja alueella suoritetaan tarpeelliset metsänhoitotyöt;

3) metsätien tekemisen tuen osalta, että metsätiellä, muulla yksityistiellä ja erillisellä varastoalueella huolehditaan tarpeellisesta sorastuksesta, rumpujen ja siltojen korjauksesta sekä tukkeutuneiden ojien avaamisesta ja muista tien kunnossapidon edellyttämistä töistä.

Hoito- ja kunnossapitovelvollisuuden kuuluu, että maanomistaja, jolle on myönnetty tukea taimikon varhaishoitoon, nuoren met-

sän hoitoon tai terveyslannoitukseen, ei saa tehdä 1 momentissa tarkoitettuna seitsemän tai kymmenen vuoden ajanjaksona tuen loppuun maksamisesta toimenpiteen kohteena olevalla alueella uudishakkuita eikä sellaisia hakkuita, jotka eivät ole metsänkasvatuksen kannalta tarkoituksenmukaisia. Uudistushakkuun voi tehdä vain silloin, kun kohteella on tapahtunut sellainen luonnontuho, joka edellyttää uudistushakkuita.

Hoito- ja kunnossapitovelvoitteen mukaisiin töihin ei saa käyttää tässä laissa tarkoitettua rahoitusta.

36 §

Hoito- ja kunnossapitovelvoitteen siirtyminen

Kiinteistön tai muun alueen omistusoikeuden siirtyessä uudelle omistajalle tälle siirtyy myös sen hoito- ja kunnossapitovelvollisuus. Jos kiinteistö tai alue lunastetaan ja kiinteistön tai alueen käyttö metsätaloudelliseen tarkoitukseen tällöin olennaiselta osin estyy, metsäkeskuksen tulee hakemuksesta lakkauttaa hoito- ja kunnossapitovelvollisuus saatuaan asiasta tiedon. Tällöin maanomistajalla ei ole tuen palautusvelvollisuutta.

37 §

Hoito- ja kunnossapitovelvollisuuden lakkauttaminen

Metsäkeskus voi lakkauttaa alueen tai metsätien hoito- ja kunnossapitovelvollisuuden, jos:

1) maanomistaja on olennaiselta osin menettänyt valtion varoilla rahoitettuun työhön perustuvan taloudellisen hyödyn;

2) hyödyn menetyksen syynä on luonnontuho tai muu maanomistajasta riippumaton syy; ja

3) työn uusiminen ei ole tarkoituksenmukaista.

Metsäkeskus voi lakkauttaa alueen tai metsätien hoito- ja kunnossapitovelvollisuuden, jos rahoitettuun työhön perustuva taloudellinen hyöty menetetään sen vuoksi, että:

1) alue tai sen merkittävä osa kaavassa osoitetaan muuhun käyttöön kuin metsätaloustausta;

2) alueesta tai sen merkittävästä osasta tehdään ympäristötukisopimus tai muu vastaava sopimus; tai

3) alueeseen kohdistetaan lain nojalla asetettuja käyttörajoituksia tai toimenpitekieltoja.

Jos maanomistaja lopettaa alueen tai sen merkittävän osan käytön metsätaloustausta, metsäkeskuksen on lakkautettava alueen hoito- ja kunnossapitovelvoite.

Maanomistaja ei ole velvollinen palauttamaan saamaansa tukea, jos hoito- ja kunnossapitovelvollisuus lakkautetaan 1 tai 2 momentin perusteella. Jos hoito- ja kunnossapitovelvoite lakkautetaan 3 momentin perusteella, maanomistaja on velvollinen palauttamaan saamansa tuen.

38 §

Tukeen liittyvä tiedonantovelvollisuus

Tuen saamisen edellytyksenä on, että hakemusasiakirjoissa ilmoitettuja toteutuneita kustannuksia koskevat alkuperäiset tositteet voidaan tuen maksamisen jälkeenkin tarvittaessa tarkastaa. Alkuperäiset tositteet ja 26 §:ssä tarkoitettujen alkuperäisten allekirjoitetun selvityksen tulee säilyttää kymmenen vuotta tuen loppuun maksamisesta.

Toteuttamissuunnitelman laatijaan tai muuhun tuensaajan käyttämään asiamieheen sekä tuettavan hankkeen toteuttajaan sovelletaan, mitä valtionavustuslain 14 §:ssä säädetään valtionavustuksen saajan tiedonantovelvollisuudesta.

Maanomistajan on ilmoitettava viipymättä metsäkeskukselle sellaisen alueen luovutuksesta, josta on tehty ympäristötukisopimus. Lisäksi maanomistajan on ilmoitettava metsäkeskukselle luonnontuhosta tai muusta maanomistajasta riippumattomasta syystä aiheutuneesta olosuhteiden muutoksesta ympäristötukisopimusalueella.

39 §

Metsäkeskuksen valvontatehtävä

Metsäkeskuksen tehtävänä on valvoa tuen myöntämiseen, maksamiseen ja käyttöön liittyviä edellytyksiä ja tukiin liittyvien

velvoitteiden noudattamista noudattaen, mitä valtionavustuslain 15—17 §:ssä säädetään. Sen lisäksi metsäkeskuksella on tarvittaessa oikeus tarkastaa, onko tuettavan hankkeen toteuttaja täyttänyt tukeen liittyvät velvoitteet. Metsäkeskuksen tarkastusoikeuteen ja tarkastusten suorittamiseen sovelletaan tällöin edellä mainittuja valtionavustuslain säännöksiä. Tarkastuksessa noudatettavasta menettelystä säädetään lisäksi hallintolain 39 §:ssä. Tarkastusta ei saa suorittaa pysyväisluonteiseen asumiseen käytettävissä tiloissa.

Metsäkeskuksen tulee antaa tuensaajalle mahdollisuus maastotarkastuksessa todettujen puutteiden korjaamiseen, jos puutteet ovat vähäisiä ja kohtuullisen helposti korjattavissa. Jos metsätien virkistyskäytön sallimisvelvollisuuden laiminlyönti on vähäinen, metsäkeskuksen tulee neuvoa maanomistajaa mainitun velvollisuuden sisällöstä ja antaa maanomistajalle mahdollisuus laiminlyönnin korjaamiseen. Metsäkeskuksen tulee tällöin asettaa määräaika puutteiden tai laiminlyönnin korjaamiseen.

Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella säädetään metsäkeskuksen tehtäviin kuuluvien tarkastusten määrästä ja kohdentamisesta sekä muista valvonnan järjestämisen teknisistä yksityiskohdista.

7 luku

Tuen palauttaminen ja takaisinperintä sekä sopimuksen purkaminen ja irtisanominen

40 §

Tuen palauttaminen ja takaisinperintä

Tuen palauttamisen ja takaisinperinnän perusteista säädetään valtionavustuslaissa. Tuki, joka tulee valtionavustuslain 20 §:n nojalla palauttaa, tulee maksaa takaisin metsäkeskukselle. Jos tuki on maksettu useassa erässä, valtionavustuslain 24 §:ssä tarkoitettua korkoa palautettavalle tai takaisinperittäväälle määrälle on maksettava tuen loppuun maksamisesta lukien. Mainitun säännöksen mukaista korkoa on maksettava tukea takaisin perittäessä siihen päivään, kun metsäkeskus

tekee tämän pykälän 2 momentissa tarkoitetun esityksen Maaseutuvirastolle. Poiketen siitä, mitä valtionavustuslain 20 §:ssä säädetään, tuki saadaan jättää palauttamatta, jos se on alle 100 euroa.

Metsäkeskuksen tulee tehdä Maaseutuvirastolle esitys tuen takaisinperimiseksi, jos sen tietoon tulee valtionavustuslain 21 tai 22 §:ssä säädetty takaisinperinnän peruste. Sen jälkeen Maaseutuvirasto päättää tuen takaisinperinnästä. Jos kyse on hoito- ja kunnossapitovelvoitteen tai tien virkistyskäyttöä koskevan velvoitteen rikkomisesta, valtionavustuslain 28 §:n 2 momentissa tarkoitettu määräaika lasketaan velvoitteen voimassaoloajan päättymisestä.

Tuki peritään takaisin tuensaajalta, jollei jäljempänä tässä pykälässä toisin säädetä. Ympäristötuki peritään takaisin siltä, joka ei omistusaikanaan ole noudattanut ympäristötukisopimukseen liittyviä velvoitteita. Taimikon varhaishoitoon, nuoren metsän hoitoon, terveyslannoitukseen, suometsän hoitoon ja metsätien tekemiseen myönnetty tuki peritään takaisin siltä, joka on omistusaikanaan rikkonut hoito- ja kunnossapitovelvollisuutensa. Samalla lakkaa alueen hoito- ja kunnossapitovelvollisuus ja metsätien tekemisen tuen osalta myös tien virkistyskäytön sallimista koskeva velvoite. Metsätien tekemiseen myönnetty tuki peritään takaisin myös siltä, jonka omistusaikana tien virkistyskäytön sallimista koskevaa velvollisuutta ei ole noudatettu. Samalla lakkaavat tien virkistyskäytön sallimista koskeva velvoite ja alueen hoito- ja kunnossapitovelvollisuus.

Jos tuen myöntämiseen on sovellettu yhteisomistuksessa olevia kiinteistöjä koskevia menettelysäännöksiä, tukea ei 3 momentista poiketen voida periä takaisin sellaiselta yhteisomistajalta, joka ei ole ottanut vastaan tukea, ellei tällainen yhteisomistaja tai uusi yhteisomistaja ole itse osallistunut tuen takaisinperimisen perusteena olevaan toimintaan.

41 §

Sopimuksen purkaminen

Maaseutuvirasto voi metsäkeskuksen esityksestä päätöksellään määrätä ympäristötukisopimuksen purettavaksi ja jo maksetun

tuen takaisinperittäväksi, jos maanomistaja on omalla menettelyllään tietoisesti heikentänyt ympäristötukikohteen biologista monimuotoisuutta tai muutoin olennaisesti rikkonut sopimusehtoja. Maanomistaja on tällöin velvollinen palauttamaan maksetun tuen Maaseutuvirastolle.

Tuki voidaan periä takaisin myös sopimuksen voimassaoloajan jälkeen, jos sopimusta on rikottu 1 momentissa tarkoitetulla tavalla sopimuksen voimassaoloaikana.

42 §

Maaseutuviraston oikeus irtisanoa sopimus

Maaseutuvirasto on velvollinen metsäkeskuksen esityksestä tai maanomistajan hakemuksesta päätöksellään määräämään ympäristötukisopimuksen irtisanottavaksi ja jo maksetun tuen osittain takaisinperittäväksi, jos sopimuksen kohteena olevasta alueesta tehdään luonnonsuojelualue.

Maaseutuvirasto voi metsäkeskuksen esityksestä tai maanomistajan hakemuksesta päätöksellään määrätä ympäristötukisopimuksen irtisanottavaksi ja jo maksetun tuen osittain takaisinperittäväksi, jos kohteen biologista monimuotoisuutta koskevat olosuhteet tai muut sopimusvelvoitteiden täyttämiseen vaikuttavat olosuhteet ovat muuttuneet niin, ettei sopimuksen voimassaololle enää ole perusteita tai sopimuksen voimassaolon jatkaminen olisi kohtuutonta.

Maanomistaja on 1 ja 2 momentissa tarkoitetuissa tilanteissa velvollinen palauttamaan sopimuskaudesta jäljellä olevia kalenterikuukausia vastaavan osan maksetusta tuesta Maaseutuvirastolle. Jos alueen omistusoikeus on vaihtunut, palautusvelvollinen on alueen uusi omistaja. Maanomistaja ei ole 1 ja 2 momentissa tarkoitetuissa tilanteissa velvollinen maksamaan valtionavustuslain 24 §:ssä säädettyä korkoa palautettavalle määrälle.

43 §

Maanomistajan oikeus irtisanoa sopimus

Jos sopimuksen kohteena olevan alueen omistaja vaihtuu, uudella omistajalla on oi-

keus irtisanoa sopimus ilmoittamalla irtisanomisesta kirjallisesti metsäkeskukselle kuuden kuukauden kuluessa omistusoikeuden siirtymisestä. Irtisanominen tulee voimaan, kun uusi omistaja on maksanut metsäkeskukselle takaisin sopimuskaudesta jäljellä olevia täysiä kalenterikuukausia vastaavan osan maksetusta ympäristötuesta.

Maanomistajalla on halutessaan muutoinkin oikeus irtisanoa sopimus. Irtisanominen tulee voimaan, kun maanomistaja on maksanut metsäkeskukselle takaisin 1 momentissa tarkoitetun määrän 10 prosentilla korotettuna.

8 luku

Erinäiset säännökset

44 §

Maa- ja metsätalousministeriön valvontatehtävä

Maa- ja metsätalousministeriön tehtävänä on valvoa metsäkeskuksen ja Maaseutuviraston toimintaa niiden hoitaessa tässä laissa säädettyjä tehtäviä. Ministeriöllä on oikeus saada metsäkeskukselta ja Maaseutuvirastolta valvontatehtävänsä liittyviä yleisiä käyttö- ja seurantatietoja ja tehdä tämän lain noudattamisen valvonnassa tarpeellisia metsäkeskuksen ja Maaseutuviraston toimintaan kohdistuvia tarkastuksia. Mainitut tarkastukset voivat sisältää asiakirjatarkastuksia ja paikan päällä tehtäviä tarkastuksia, jos niillä on olennaista merkitystä tämän lain noudattamisen varmistamiseksi tuen myöntämisessä, maksamisessa ja käytön valvonnassa. Ministeriön tarkastusoikeudesta ja tarkastusten suorittamisesta säädetään valtionavustuslain 16 ja 17 §:ssä.

Maa- ja metsätalousministeriöllä on salassapitosäännösten estämättä oikeus saada metsäkeskukselta ja Maaseutuvirastolta sellaisia tehtävänsä hoitamiseksi välttämättömiä tietoja tuen hakijaa ja saajaa koskevista seikoista, joilla on olennaista merkitystä tämän lain noudattamisen varmistamiseksi tuen myöntämisessä, maksamisessa ja käytön valvonnassa.

45 §

Maaseutuviraston valvontatehtävä

Maaseutuviraston tehtävänä on suorittaa tämän lain noudattamisen valvonnassa tarpeellisia metsäkeskuksen toimintaan kohdistuvia tarkastuksia sen mukaan kuin maa- ja metsätalousministeriö tarkemmin määrää. Maaseutuviraston valvontatehtävän osalta noudatetaan tällöin, mitä 44 §:ssä säädetään maa- ja metsätalousministeriön valvontatehtävästä.

Maaseutuvirastolla on salassapitosäännösten estämättä oikeus saada metsäkeskukselta sellaisia tehtävänsä hoitamiseksi välttämättömiä tietoja tuen hakijaa ja saajaa koskevista seikoista, joilla on olennaista merkitystä tämän lain noudattamisen varmistamiseksi tuen myöntämisessä, maksamisessa ja käytön valvonnassa.

Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella säädetään Maaseutuviraston tehtäviin kuuluvien tarkastusten määrästä ja kohdentamisesta sekä muista valvonnan järjestämisen teknisistä yksityiskohdista.

46 §

Muutoksenhaku

Tämän lain nojalla tehtyä päätöstä koskemaan muutoksenhakuun sovelletaan valtionavustuslain muutoksenhakua koskevia säännöksiä. Takaisinperintää, sopimuksen purkamista ja irtisanomista sekä asiamiehelle määrättyä väliaikaista kieltoa koskevassa asiassa muutosta haetaan kuitenkin valittamalla hallinto-oikeuteen ilman oikaisuvaatimusmenettelyä. Oikaisuvaatimus metsäkeskuksen päätöksestä tehdään metsäkeskukselle. Oikaisuvaatimuksen johdosta annettuun metsäkeskuksen päätökseen saa hakea muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen.

Toimivaltainen hallinto-oikeus on se, jonka hallinto-oikeuden tuomiopiirissä pääosa kyseessä olevasta metsätaloustausta sijaitsee.

Muutoksenhakuviranomaisen on varattava metsäkeskukselle tilaisuus tulla kuulluksi.

47 §

Maastomittaukset

Tähän lakiin liittyvissä maastossa tehtävissä mittauksissa käytetään metsätaloudessa yleisesti käytettäviä mittaus- ja arviointimenetelmiä.

9 luku

Voimaantulo- ja siirtymäsäännökset

48 §

Voimaantulo- ja siirtymäsäännökset

Tämän lain voimaantulosta säädetään valtioneuvoston asetuksella. Tämä laki on voimassa 31 päivään joulukuuta 2020.

Tämän lain muita kuin tuen myöntämistä koskevia säännöksiä sovelletaan kuitenkin tämän lain nojalla myönnettyyn tukeen lain voimaoloajan päätyttyä. Tämän lain nojalla myönnetty tuki tulee maksaa viimeistään 31 päivänä joulukuuta 2023.

Sen lisäksi, mitä 4 §:n 2 momentin 5 kohdassa säädetään, yksityisellä maanomistajalla tarkoitetaan myös sellaisen yhteismetsän tai yhteisen alueen osakaskuntaa, joka on muodostettu ennen 1 maaliskuuta 2003.

Sen estämättä, mitä 6 §:n 2 momentissa säädetään, taimikon varhaishoitoon voidaan myöntää 11 §:n nojalla tukea, jos kymmenen vuotta on kulunut samalla kohteella rahoitetun kestävän metsätalouden rahoituksesta annetun lain (1094/1996) mukaisesta metsänuudistamisesta. Taimikon varhaishoitoon ja nuoren metsän hoitoon ei voida tämän lain 11 ja 12 §:n nojalla myöntää tukea, ellei ole kulunut kymmentä vuotta samalla kohteella rahoitetun kestävän metsätalouden rahoituksesta annetun lain mukaisen nuoren metsän hoitotyöstä.

Terveyslannoitukseen ei voida 13 §:n nojalla myöntää tukea, ellei ole kulunut 20:tä vuotta samalla kohteella rahoitetun kestävän metsätalouden rahoituksesta annetun lain mukaisen terveyslannoituksen tuen loppuun maksamisesta.

Suometsän hoitoon ei voida 15 §:n nojalla myöntää tukea, ellei kestävän metsätalouden rahoituksesta annetun lain tai vastaavan ai-

emman lain mukaisen kunnostusojituksen rahoituksen loppuun maksamisesta ole kulunut vähintään 20:ta vuotta. Tuki voidaan kuitenkin myöntää, jos edellisestä kunnostusojituksen rahoituksen loppuun maksamisesta julkisin varoin on kulunut vähintään kymmenen vuotta ja toimenpiteet ovat poikkeuksellisista luonnonolosuhteista johtuen välttämättömiä.

Metsätien tekemiseen ei voida 16—18 §:n nojalla myöntää tukea, ellei kestävän metsätalouden rahoituksesta annetun lain tai vastaavan aiemman lain mukaisesta tiehankkeen rahoituksen loppuun maksamisesta ole kulunut vähintään 20:ta vuotta. Tästä edellytyksestä voidaan kuitenkin poiketa, jos tien käyttö on olennaisesti muuttunut metsätalouden kuljetusten laajenemisen tai muuttuu arvioitun laajenemisen vuoksi taikka jos tie ei enää rakenteeltaan sovellu nykyisen puutava-

rankuljetuskaluston käyttöön. Lisäksi edellytyksenä on, että tien tekemisen tai sen perusparannuksen edellisen rahoituksen loppuun maksamisesta julkisin varoin on kulunut vähintään kymmenen vuotta.

Terveyslannoituksen, suometsän hoidon, metsätien tekemisen ja metsäluonnon hoitohankkeen toteuttamissuunnitelmana voidaan hyväksyä kestävän metsätalouden rahoituksesta annetun lain nojalla rahoitettu terveyslannoituksen, kunnostusojituksen, metsätien tekemisen ja metsäluonnon hoitohankkeen suunnitelma, jos suunnitelma sellaisenaan tai täydennettynä täyttää 9 §:n vaatimukset ja jos työn toteuttamiseen suunnitelman perusteella voidaan myöntää terveyslannoituksen, suometsän hoidon, metsätien tekemisen ja metsäluonnon hoitohankkeen tukea. Suunnitelman täydentämiseen ei myönnetä tukea.

Helsingissä 23 päivänä tammikuuta 2015

Tasavallan Presidentti

SAULI NIINISTÖ

Maa- ja metsätalousministeri *Petteri Orpo*